

**లేబర్ రూమ్.**

'లేబర్' అంటే కాయకష్టం అని అర్థం. ఎంతటి ఏడు మల్లెల ఎత్తున్న రామమూర్తికైనా తప్పని కష్టం 'కాస్టు' అందుకే కామోసు కాస్టుల గది కా పేరు!! సున్నితత్వానికి, సాకుమార్యానికి, స్నిగ్ధత్వానికి, ప్రతికలయిన స్త్రీ జనావళి పురిటిన్ పులు చరించ లేక, భయంకరంగా కేకలు వేస్తున్నారు. ఈ కేకల మధ్య, అరుపుల మధ్య 'హోమ్లా'గా తిరిగిస్తున్నారు

మొరాయింది. ఇంతలో స్టాప్ వర్కు వచ్చి, "ఏయ్! ఏంటా అరుపులు? అరవకు. ఒక చిన్న ఆపరేషను చెయ్యాలి" అని గద్దించింది.

"ఆపరేషనేద్ ఆడామె చేతే సేయించు, తల్లీ" అం దా అప్పలమ్మ.

"ఓహో! భలే ఉండే! ఆపరేషన్లు మగాళ్ళే చేస్తారు. ఆడాళ్ళు చెయ్యరు. అది తెలియకుండానే ఇక్కడికి వచ్చావా?" అంటూ ఎద్దేవా చేసింది.

చుట్టూ ఉన్న జనాలంతా పొయ్యిమన్నారు. "మాడెస్టీ కోసం ప్రాకులాడుటన్న ఆమె మీద

యూ ఎగ్జామిన్ హర్ అండ్ రైట్ డేన్ కేప్ షిట్." అసిస్టెంట్ ప్రాసెసర్ గారి ఆర్డరు ప్రభాకరాన్ని లాంచనలలోంచి ఇవలలికిలాగింది. ప్రభాకరం ఆమెను పరీక్ష చేయడానికి రిసెప్షన్ రూమ్ లోకి వడిచాడు. ఆమెను చూడగానే ఏదో ప్రత్యేకత, ముఖంలో చక్కని కళ కొట్టవచ్చినట్లు కనబడుతూంది. గుడ్డలూ, కట్టూ బొట్టూ అంతా మధ్య తరగతికి చెందిన స్త్రీ లాగా ఉంది. 'నెలలు నిండిన అతివలో నిండైన అందం నిండి ఉంటుంది' అన్న మాటకు నిదర్శనంగా ఉం దామె. రోటీన్ గా పరీక్ష చేయడం మొదలు పెట్టాడు.

"ఏమమ్మా! మీ పేరు ఏమిటండీ?"

"శారద."

"వయసు?"

"ఇరవై మూడు."

"పెళ్ళయి ఎన్నాళ్ళయింది?"

"రెండు సంవత్సరాలండీ."

"ఎన్నో కాస్టు?"

"మొదటిదేనండీ."

"ఇంతకు ముందునెలతప్పట ఏమన్నా ఉందా?"

". . ." అర్థం అయినట్టు లేదు.

"అంటే, ఈ కాస్టే మొదటిదా? ఇంతకు ముందు గర్భం వచ్చి, ప్రాసం అవడం గట్టా ఏమన్నా ఉందా?"

"అబ్బే! లేదండీ. ఇదే మొదటిది. ఇదికూడా డి అండ్ సి చేశాకేను."

"నాలుక చూపించండి."

రోటీన్ గా పరీక్ష చేస్తున్న ప్రభాకరాన్ని ఆకర్షించిందో 'స్కార్'. సొట్ట మీద, బొడ్డు కిందుగా కుడి వైపున మూడు అంగుళాల పొడవు ఉన్న ఆ మచ్చను చూశాడు.

"ఏమమ్మా? ఈ కోత ఏమిటి? ఏమన్నా ఆప రేషన్ చేశారా?"

"అవునండీ."

"ఏం ఆపరేషన్ తెలుసా, అమ్మా?"

"తెలిదండీ."

"పోవీ, ఎందుకు చేశారో తెలుసా?"

"ఏదో కడుపులో నొప్పి వస్తుండేదండీ. అప్పుడు చేశారు." తల్లి కాబోలు చెప్పింది.

"ఈ ఆపరేషను ఆయ్యాక నొప్పి తగ్గి పోయిందా?"

"అఁ!" అంటూ తలూపించి దామె.

ఈ ఆపరేషను ఎందుకోసం చేయబడిందో అర్థం కాలేదు ప్రభాకరానికి. కానీ, రోటీన్ గా మిగిలిన పరీక్షలు ముగించాడు. అసిస్టెంట్ ప్రాసె పర్ గారికి కేసును 'ఇంట్రాడ్యూస్' చేస్తూ, ఈ 'స్కార్' గురించి తెలిపాడు. కారణం గురించి అడిగాడు.

"బహుశా అపెండిసైటిస్ కోసం చేసి ఉండవచ్చు. ఇండియాలో చీరలు కడతారు కదా. మచ్చ సైకి కనిపించకుండా ఉండటానికి, అదీ కాకపోతే, ఒక్కొక్కప్పుడు అపెండిక్స్ పాజిషన్ అర్థం కాకపోతేనో అలా బొడ్డు క్రింద రైట్ పారామిడియన్ గా 'ఇన్ సెషన్' ఘనూంటారు" అని చెప్పా రామె.



**డా. కె వి ఎల్. వరసింహారావు**

హాన్ సర్లను, పోస్టు-గ్రాడ్యుయేట్లు, ఆయాలూ, వర్కులు వగైరాలూ. కానీ, కొత్తగా డ్యూటీ పడిన సైన్ల ఇయర్ స్టూడెంటు ప్రభాకరానికి మాత్రం ఈ వాతావరణంలో పిచ్చెత్తినట్టుగా ఉంది.

ఇంతలో ఒక స్ట్రెచర్ మీద తీసుకు రాబడింది అప్పలమ్మ. పేషెంటును చూడగానే "పి. వి." పరీక్ష చేయడానికి గ్లోవ్స్ తీసుకుని తయారయ్యాడో స్టూడెంటు. అతణ్ణి చూడగానే ఆమె— "నాకు మగ డాక్టర్ ఓద్దు, బాబూ" అని అరవటం మొదలు పెట్టింది. అతని చేత పరీక్ష చేయించుకోవడానికి

ఈ ఆడాళ్ళే ఎలా జోక్ చేయగలుగుతున్నారు?" లశ్యర్యపోయాడు ప్రభాకరం. లేబర్ రూమ్ ను, అక్కడి వాతావరణాన్ని చూస్తున్న అతనికి చలుక్కువ చిప్పప్పుడు ఎప్పుడో చదువుపన్న రామాయణం గుర్తు కొచ్చింది. అశోకవనంలో సీతమ్మవారు గోడు గోడున ఏడుస్తుంటే, ప్రక్కనే కూర్చుని పేలు కుప్పకుంటూ, ప్రేషాపనూ పేలుతూ, పరాచికాలు ఆడుతూ పవరా కాచిన రాక్షస స్త్రీలు గుర్తు కొచ్చారు.

"ప్రభాకర్! ఏ కేస్ కేమో ఇన్ రిసెప్షన్.

ఒక మూడు రోజులు గడిచాయి. రోజూ ఒక యాభై పైస కాన్పు లుంపాతున్నా, 'శారద'కు మాత్రం ఇంకా కాన్పు రాలేదు. పైపెచ్చు ప్రతి రోజూ ఆమె నొప్పులో లని బాధ పడటమూ ఆగ లేదు. ప్రాసెస్ గారికి కూడా ఈ నొప్పుల విషయం అర్థం కాని పరిస్థితి వచ్చింది. ఆమెకూడా శారదకు అన్ని రకాల పగిక్టయా చేశారు. చివరకు గర్భ కోశంలో ఏమన్నా పగుళ్ళున్నాయో అన్న అనుమానాన్ని వెలుబుచ్చారు. 'కాల్సెనెటిస్' చేయమన్నారు. ఆమె నరహా మేరకు కాల్సెనెటిస్ నూది గుచ్చబడింది. కానీ, ఆ నూది ద్వారా రక్తం ఏమీ రాకపోవడంతో గర్భకోశం పగులువారలేదు, బాగానే ఉందన్న నిశ్చయానికి వచ్చారు.

మరో మూడు రోజులు గడిచాయి. 'శారద'కు కాన్పు రాలనూలేదు, నొప్పులు తగ్గనూ లేదు. దానితో ప్రాసెస్ మొదలు ప్రభాకరం వరకు 'అవి చిన్న నొప్పులే-కాకుంటే ఈమే వాటిని పెద్దగాపొంగమాగా చెబుతూంది' అన్న నిశ్చయానికి వచ్చారు. దానితో అడపా దడపా ఆమె నొప్పి అని అరిస్తే విసుక్కువడం, "నొప్పిలేదు, గిప్పిలేదు—అరవకమ్మా. వడుక్కో" అనటం పరిపాటయింది.

ఆ రోజు ... ప్రభాకరం నైట్ డ్యూటీలో ఉన్నాడు. వచ్చే కేసులు వస్తున్నాయి. శారద యథా ప్రకారం మూలుగుతూనే ఉంది. కానీ, సమయం గడిచే కొద్దీ ఆమె మూలుగులు పెద్ద వవటం ప్రారంభించాయి. అర్ధరాత్రి కల్లా అవి తారస్థాయి నందుకున్నాయి. నొప్పులతో తిరగబడిపోతూంది ఆమె. కానీ, గర్భకోశంలో కదలికలు లేవు. మరి ఈనొప్పులు? రాను రాను ఆమె అరుపులు చెవులు గింగిరులు తిరిగేలా, గుండె మీద బొంబులు పడుతున్నట్టు, కొండల మీదనుంచి బండలు మెదళ్ళ మీదకి దొర్లుతున్నట్టు తయారయ్యాయి.

ఏం చేయాలో పాలుపోవటం లేదు ప్రభాకరానికి, అతని కాలిగీకు. వెంటనే డ్యూటీలో ఉన్న అసిస్టెంట్ ప్రాసెస్ గారి వద్దకు పరిగెట్టాడు. ఆమె, పోస్టు—గ్రాడ్యుయేటు, హాస్ సర్జన్ వార్డులో ఒక పేషెంటు ప్రాణం కోసం ప్రాకు లాడుతున్నారు. యముడి చేతుల్ని విరిచి కట్టె ప్రయత్నంలో ఉన్నా రా ముగ్గురూ.

ప్రభాకరం నుంచి షురూయాన్ని విన్న ఆమె, "ఆ పిల్ల అంతేనండీ. అలా అరుస్తూనే ఉంటుంది.

మీ రేం కంగారు పడకండి. ఇక్కడ 'అంటి పార్ట్ మెంట్ హెమరేజి' కాస్తేపు అగి వస్తాను" అన్నారు.

"కానీ—ప్రస్తుతం ఆమె పరిస్థితి అలా లేదండీ. ఆమె కూడా సీరియస్ లాగానే ఉంది."

ప్రభాకరం మొహం లోని సీరియస్ నెస్ ఆమెను ఆలోచనలోకి తోసింది. హాస్ సర్జన్ తో—"డాక్టర్, మీ రెళ్ళి కాస్త ఆ కేసు చూసి రండి" అని సంపించారు.

హాస్ సర్జన్ తో బాటు తిరిగిచేబుప్పటికి ఆమె బాధవల్ల వూపిరి అందక ఆయాస పడు తూంది. ఆమె గుప్పిళ్ళు మూసుకు పోతున్నాయి. ఆమె ప్రక్కమీంచి పైకి లేస్తూంది.

బాధ భరించే యత్నంలో ఆమె పలువరస మధ్యలో ఇరుక్కున్న పెదవి చిట్ల రక్తం కారు తూంది.

హాస్ సర్జన్ ఒక్కసారి టకటకా కేసును పరీక్షించాడు. ప్రభాకరాన్ని అడిగి 'హిస్టరీ' తెలుసు కున్నాడు. వెంటనే 'సింప్లీమాటిక్ ట్రేట్ మెంటు' ఇచ్చి, అసిస్టెంట్ ప్రాసెస్ కు ఫోన్ చేసి పరిస్థితి తెలిపాడు. ఆమె కాస్తేపట్ల వస్తున్నారని తెలిసింది.

ఈయోగా స్టాప్ నర్సు శారద చుట్టూ స్క్రీన్ లు అరేంజీ చేసింది. హాస్ సర్జన్ పేషెంటు ప్రక్కనే ఉన్న అటెండెంట్లు అందర్నీ సంపించేశాడు. శారద తల్లి 'నే నుంటాను, బాబూ!' అంటున్నా పిల్లదని సంపించేశాడు. ఒంటరిగా ఉన్న ఆమెను అడిగాడు: "చూడమ్మా. ఈ మచ్చ ఉన్నదే—ఈ ఆపరేషను ఎందుకు చేశారు?"

"కడుపులో నొప్పి..." బాధలో పళ్ళు కరుచు కుంటూ చెప్పిం దామె.

"చూడూ, పరిగ్గ చెప్పు తల్లి—నిజం చెప్పకపోతే నీ ప్రాణానికే ప్రమాదం."

"ఏం చెప్పమంటారు?" బెదురుగా, బెక్కుతూ నిస్సహాయంగా అన్న దామె.

ఆమె కడుపులో బాధ!

ఆమె కళ్ళలో భయం!

ఆమె గుండెలో దడ!

ఆమె నరనరాన భయం... భయం... ప్రాణ భయం! పచ్చటి ఆమె ముఖం ఆమెలో భావా లన్నింటిని దాచలేకపోతూంది.

"ఈ ఆపరేషను కడుపునొప్పి కారణంగా. నిజం చెప్పు. చెప్పితే బతికే అవకాశం ఉంది." గర్జించాడు అతను. కలుక్కుమంది ప్రభాకరానికి. పోతుండేమో అన్న పరిస్థితిలో ఉన్న ఆమెతో ఇంత కలుపుగా ప్రవర్తిస్తున్న ఆ హాస్ సర్జన్ ప్రవృత్తికి, కానీ, మరుక్షణం తన ఆధిప్రాయం తప్పు అని అనిపించింది.

"డాక్టర్... ఇంకీ బాధ భరించలేను. మా అత్త గారివైపుగానీ, మావైపు కానీ ఎవ్వరూ లేరుగా?" అని అడిగింది.

"లేరమ్మా. ఇక్కడెవ్వరూ లేరు." ఒక్కసారి హాస్ సర్జన్ కంఠంలో మార్పు! గజేంద్రుడికి అభయం ఇస్తున్న షిష్టమూర్తి లాగా!!

"ఇది పెళ్ళికాకముందు నేను చేసుకున్న పాపం. మూడో నెం దాటిందని కొయ్యల్ని వచ్చింది."

భయంతోనూ, వెక్కిళ్ళ మధ్య వెలువడింది నిజం.

"పొన్నేమ్మా! భయపడకు. ఇప్పటికయినా చెప్పావు. నీవు తప్పక బ్రతుకుతావు. బాగయి పోతుంది" ఆమె నుదుటి మీద చేత్తో తడుతూ రైల్వార్ని మారిపోస్తూ పలికా డతను.

స్టాప్ నర్సుకి 'ఎమరెన్సీ హిస్టెరెక్టియా' కి ఏర్పాట్లు చేయమని పురమాయింది, అసిస్టెంట్ ప్రాసెస్ గారి వద్దకు పరిగెత్తాడు హాస్ సర్జన్.

మరో పావు గంటకు శారద' ఆపరేషను టేబుల్ మీద పడుకోబెట్టబడింది. పొట్టపైస కోత ఇచ్చి చూడగానే పగులిచ్చిన గర్భకోశం, మృతు డయి ఉన్న శిశువు వెక్కిరించాయి! వైద్యబృందాన్ని. వైద్య విజ్ఞానానికి, యమపాశానికి సంగ్రామం మొదలయింది. కానీ, యముడే గెలవటం జరిగింది. వికలమైన మనస్సులతో బయట పడ్డారు వైద్యులు.

మరునాడు ప్రాసెస్ గారి రూములో ఆవేశ పడి పోతున్నాడు ప్రభాకరం.

"వృత్తి పరంగా మీకు చాలా అనుభవం ఉంది. మరి, మీ రా 'స్కార్' ప్రీవియస్ అబార్షన్ అని ఎందుకు అనుకోలేక పోయారు?"

ప్రభాకరం లోని ఆవేశానికి ఆమె ఒక్క క్షణం ఆగ్రహ పడ్డారు. కానీ, ఇంతలో వివేకం, అనుభవం మేధను చల్లబరిచాయి. ప్రభాకరాన్ని చిరువస్త్ర్యతో చూసి—"అనుకుంటే ఏమిటంటావు?" అన్నారు.

"అది నిజమో, కాదో తేల్చుకుని, గర్భకోశం తీసేసి అయినా ప్రాణం నిలవ గలిగే వాళ్ళు కదా!"

"ఎగ్జాక్టిల్లు. మరి తేల్చుకోడానికేగా మనం 'కాల్సెనెటిస్' చేసింది?"

"... జవాబు లేని ప్రభాకరం ఆలోచన లోకి పడిపోయాడు. "కానీ, ఆమెనే గట్టిగా అదిరించి అడగొచ్చుగా?" తేర్రుని ప్రశ్నించాడు.

"చూడు బాబూ! నేనా ప్రయత్నం చేయలేదడు కుంటున్నావా? కానీ ఆమె నొక్కదాన్ని ఒంటరిగా ఎవరు వదిలారు? ఆమె తల్లి వదిలిందా? అత్త గారి తరపు వారు వదిలారా? ప్రతి నిమిషం ఎవరో ఒకరు ఆమెతో ఉన్నప్పుడు ఆమెలో ఎలా నిజం చెప్పించడం? అప్పటికీ ఆమెను ఒక్క దాన్ని నా గదికి తెప్పించి ప్రశ్నించాను. ఎంతకూ చెప్పలేదు."

"కానీ, మేడమ్, మరి మా కెలా చెప్పిందంటారు?"

"యూజీడ్. అది అంతిమ క్షణపు తెగింపు. ఆ బాధను భరించలేనితనం, ప్రాణం నిలుపు కోవాలన్న భయపు తెగింపు. అప్పుడే ఆమెరిన ఏకాంతం బయటకు కక్కించిన నిజం అది."

"మేడమ్! మరో చిన్న అనుమానం. అంతకు ముందు మనం ఎంతగా ప్రయత్నించినా ఆమె ఎందుకు నిజాన్ని దాచింది?"

"ఎలా చెబుతుంది? ఆ కాల కుట్రవిషం బయట పడితే సంఘం బతక నిస్తుందా? ఆమెను యథా ప్రకారం భర్తతో సుఖంగా కావరం చేయనిస్తుందా? అస లామె భర్త ఎలా రిసీవ్ చేసుకుంటాడు? ఆమెను ఏలుకున్నా శాంతిలో బతక నిస్తాడా? ప్రతి క్షణం చిత్రహింసకు గురి చేయడా? పిచ్చివాడా! నువ్వు మగవాడివి. పైగా చాలా చిన్న వాడివి. నీకు అర్థం కాదు—అడది ఈ విషయంలో పడే ఇరకాటం. మనిషి మనుగడ లోని ఒక ఆలోచికా నందపు అనుభవానికి ప్రకృతి విధించిన 'ఏక వక్షపు శిక్ష' ఇది. ఈ ప్రకృతి విధించిన శిక్షను కొన్ని వేల రెల్లు పెంచుతూంది వ్యవస్థ."

"ఓ. కె. వదిలేయ్. 'వ్యవస్థ' గురించి ఆలోచిస్తూ 'వ్యక్తి' చెడి పోయాడడు. నీ వృత్తి ధర్మం నీవు నిర్వర్తింపు. నీ లోని 'మన్నితపు మనసు'ను పీక పిసికి చంపేయ్. నీవు చేయాల్సిన పని గురించే ఆలోచించు." ప్రేమగా భుజం తట్టి చెప్పా రామె.

తాను స్పందించి మరి చెబుతున్నందునేమో, ఆ అతివ కళ్ళలో నీరు... రంగులేని నీరు... కెల్లా కుటు లేని నీరు... కప్పీరు!

వ్యవస్థ విధించిన ఈ సంకెళ్ళు చేదించే రైల్వార్ని, శౌర్యాన్ని 'రేపటి వనిత'కు అందివ్వమని 'అల్ మెట్టి' ని ప్రార్థిస్తూ ప్రాసెస్ గారి రూము వదిలి వచ్చాడు కాబోయే డాక్టర్ ప్రభాకరం.

